

Mèxic, D.F. 2 de febrer del 1963

Estimat Pere:

No sé per quins set sous la teva lletra del 6 de gener va arribar el dia 18. Es que no hi ha bústia de correus a Sant Cugat, o bé fas servir com a tal una de les butxaques de la teva americana, perquè el cas és que el matasegells porta la data del 15 de gener?

Aquí només tenim neu "per dins", però aquest any en veurem molta als Estats Units, on arribarem en ple hivern. D'aquí un mes serem ja, l'Anna i jo, a Washington, i tres dies després hauré de donar la primera conferència en anglès, a base d'un text que ja tinc enllestit. Després, no pararem durant un parell de mesos. No et pensis que estigui tranquil. No n'estic gens, perquè serà la primera vegada que m'enfrontaré amb un públic de llengua anglesa, i conec molt bé les meves limitacions idiomàtiques, pobret de mi! Però ja saps que tinc un àngel que deu ésser de nissaga andalusa i que no m'abandona en els destrets. Tu, en el sopar, vares haver de dir uns mots a cent persones; jo, segons m'anuncien innocentment i per afalagar-me, tindré a Teanek un públic de més de mil estudiants, en la principal "lecture" o conferència, que versarà sobre món i poesia nauhatl. Només de pensar-hi se m'arronça el melic! De totes maneres, em sembla que sobreviuré al tràngol i que podré continuar amb calma l'Elegia de les Quatre Estacions, pel maig, de nou a Mèxic.

En totes les coses podem trobar atenuants, Pere, però el fet roman: vaig ésser "sentenciat" a la màxima pena pel jurat del Riba. El fet que de Quetzalcoatl n'hi hagués una edició en castellà és una raó purament exterior i un expedient que varen trobar a última hora, perquè sé molt bé que abans ja s'havia volgut excloure de les votacions el meu poema perquè només vaig enviar una còpia a màquina, i la convocatòria especifica que se n'han d'enviar dues. Fos com fos, havien de guanyar la seva guerreta contra mi. Sé, també, que una de les oposicions més aferrissades fou la de la presidència femenina del jurat, la qual, pel que es veu, ha heretat la malèvola passió que el seu marit sentia per mi. Tot plegat es miseriós i miserable, i em causa més repugnància que enfelloniment. M'hauria fet il·lusió "comunicar-me" a Catalunya, però es veu que els mandarins fan seva la polífrica d'aquell pensament de la Rochefoucauld: "Els absents no tenen mai raó." Allò que no podem fer, però, és minvar-me en el que sóc ni frenar-me. Aniré fent, com sempre: creant-me els estímuls i la llum profunda.

En cap lletra no em dius res de Marsias y Adila. Es que no ha va arribar amb tu a Catalunya, o bé no estimes la parella en la seva darrera ventura? Digues-me'n alguna cosa.

T'envejo una cosa de no dir el viure en un poble. Sempre m'han carregat les ciutats, on la vida hi és geometritzada. Si tornem amb diners dels Estats Units, ni Déu m'aguantarà de fugir cap a la vora d'un llac o d'un riu, o a un racó muntanyenc, amb l'Anna, uns pocs llibres i els meus pensaments de creació. L'ideal seria una illa grega -o Venècia-, però això seria demanar massa als déus, els quals no m'han estat mai enemics, val a dir-ho; però jo, per la meva banda, tampoc no he abusat d'ells. De totes maneres, com que són rampelluts, i jo els conec una mica la flaca, no descarto la possibilitat d'una altra ventada àuria, com la d'ara fa un parell d'anys. Tot podria començar a Nova York, on l'editor Braziller sembla que vol comprar els drets del Crist per als Estats Units i l'imperi (sic) anglès, i, a més, ha demanat, a través del meu agent literari, que vol conèixer més obres meves. Fa poc vaig enviar el text anglès d'Odisseu. Ja veurem què passa. Tu, que estàs més a prop dels nostres déus lluminosos que no pas jo, intercedeix per mi...

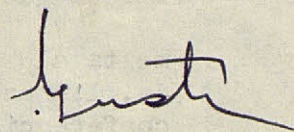
Em plau molt saber-te gairebé normalitzat, amb llar fixa i feina més o menys regular. El que m'entusiasme gota és que hakis d'escriure obres

d'encàrrec "per a la joventut" i la biografia "d'un personatge". Això, com a recurs provisional, està bé; però, creu-me, fuig-ne així que puguix. El perill d'això rau en la seva híbridesa: no és prou baix l'encàrrec perquè moralment repugni, però com que, per altra banda, tampoc no exigeix el millor d'un mateix, a la llarga resulta esterilitzador.

Al Vallès ja hi deu haver algun ametller florit a hores d'ara. Quan vegis el primer, pensa en mi. Jo ho sabré.

Escriu aviat, i tira la carta el mateix dia. Deixo espai per a l'Anna. "Recados" a la Rosa, que diria en Carner.

Una forta abraçada del teu

Estimats Quicuriassus:

Ja veieu que encara em recordo d'aquest nom (és així exactament i s'escriu així?) tot i que fa molt temps que no us l'he sentit. Però no dubto que seguix essent els Quicuriassus.

M'agrada que em contestis tan detalladament i matemàtica les meves preguntes, Rosa. Ara la meua xafarderia està satisfeta. Ja sabeu que en aquest cas sóc xafardera perquè us estimo. I massa sabeu que sovint també ho sóc per mala ll..., que diria l'Agustí. Per exemple: No us heu topat amb la família Sales? La noia, que a hores d'ara ja deu tirar per solterona, ha publicat a Ressorgiment una cosa en línies curtes com a vegades els poetes escriuen els versos, a base de "picadillos" producte de les bombes atòmiques i de "tripos esbudellades", inefable! Suposo que l'ex bel·licisme del pare no deu tenir res en contra d'aquest pacifisme de la filla que ni fet exprés per a suscitar idees homicides.

Gràcies pel genial acudit, Rosa com acabada de collir. Espera, que vaig a cercar en el diari (avui és diumenge i hi ha "monitos") a veure si ~~hi~~ en trobo algun digne de tu.

Fff... Fff... (soroll de girar fulls).

No, no trobo res. Ah, però ara recordo una catalana... que al costat d'ella la Bargalló és un geni. Coneixeu a la Ketty (el seu veritable nom és Quitèria) Dutrem? Es aquella que sap fer una sopa de tètanus per a llepar-s'hi els dits. Les seves filles sempre van a Europa en jeep. Les filles són tan intel·ligents com la mare i qualsevol dia, per badocs, les trepitjarà un jet.

....

He interromput la carta per anar a fer el dinar i l'Agustí m'ha vingut al darrera i s'ha sentit inspirat per a crear un "chiste sangrón" dedicat a vosaltres. Aquí va, aguanteu-vos: "¿Qué le dijo la olla exprés a la olla? -Tápame, tápame, tápame..."

Un contrast amb la vostra neu (com voldria trobar-m'hi!): L'Eli acaba d'arribar d'Acapulco negra, pelada i recremada. Hi ha anat amb la família Trueta. A propòsit, ja sabeu que el Rafa i la Mireia han renyit? Ja no tindreu veterinari a la família.

I, parlant de família, trobo meravel·lós aquest joc de semblances entre néts, avis, germans, cosins, oncles i besavis Calders. El més admirable és la manera com es confirma que els matrimonis amb els anys acaben assemblant-se: la Rosa igualeta, igualeta que la cosina del Pere! I, què fa la pobra Tessa, una Artisa solitària entre tants Caldersus?

Us envio molts petons i abraçades a tots,

